

Dober dan. Moje ime je Maks Dakskobler. Prihajam iz Slovenije, natančneje iz okolice Kranjske Gore. Danes sem tu, ker bi preprosto rad spregovoril o določeni temi. Rad bi spregovoril o »Zahodnem načinu življenja«. Kaj točno je zahodni način življenja? Pa dvigne roko neki učenec in pravi: » To je način življenja nas, Evropejcev. To je lepo in mirno življenje, vsi smo enakopravni, ni preprirov, med seboj se imamo radi, ljudje so nasmejani, ni vojn, ni predsodkov, ni sovraštva, ni meja in glavno: če si kaj močno želiš, se ti bo želja izpolnila.«

Ne, ne, ne to ni zahodni način življenja, vsaj v mojih očeh ne! Zame je tak opis življenja kot tisti za ušesa privlečen opis na letakih za oglaševanje kakšnih hotelov, saj jih vsi poznate kajne? Vse je brez napake, opisi in fotografije so taki, da bi najraje kar takoj spakiral in odšel tja. Problem pa je v tem, da – ko prideš tja –, vidiš, da je slika povsem drugačna ... Da vidim pravo sliko zahodnega načina življenja, mi ni treba spakirati kovčkov, le razgledati se moram okoli sebe. Pogledati moram le ljudi, ki me obkrožajo. In kaj vidim? Vidim ljudi, ki so zazrti sami vase, ljudje želijo najprej poskrbeti sami zase, preden pogledajo, ali kdo potrebuje pomoč. Vidim ljudi, ki niso srečni, če njihovo življenje ni takšno, kot bi si želeli. Vidim tri stvari: egoizem, zavist in pohlep. Dajmo si priznat, da je vsaj kanček tega v vseh nas, pa ni nujno, da se tega zavedamo, sploh ne, za nas je to postalo nekaj vsakdanjega. Samoumevno je na primer, da najprej poskrbiš sam zase. Nič novega ni, da sosedu ne privoščiš lepšega avta kot sebi, in nič nenavadnega ni, da kljub temu da ima človek dovolj, želi več. Vse to so vsakdanje situacije.

Včasih se mi zdi, da bi lahko primerjal nas, ki živimo po zahodnjaško, s paradnimi konji, pa ne zaradi drugega kot dveh stvari: prva je ta, da nosimo navidezne plašnice, konju te služijo za to, da se česa ne ustraši, da ga kaj ne zmede. No, pri nas pa imajo te plašnice drugačno vlogo, preprečujejo nam, da bi videli širšo sliko in nas obdržijo čim bolj ozkogledne. Drugič pa ker smo preprosto poslušni, celo zdresirani in delamo to, kar so nas naučili, ne da bi se upirali. Kdo nas je naučil? Naučili smo se sami, še vedno se učimo, vsak dan. Pouk pa usmerjajo mediji, družba, šole in politika. Prvi so tu mediji, ki nam vsak dan polnijo glave z bedarijami, na osnovi katerih si večina ljudi ustvari mnenja in prepričanja o raznih temah. Sledi družba, ki je pomemben faktor pri nas zato, ker smo ljudje preprosto taki, da ne upamo izstopati. Zadovoljni smo, če smo podobni večini in če življenje poteka mirno in brez zapletov. V šolah se naučimo biti poslušni in ubogljivi. Prvič se seznanimo s podrejenostjo. Tu se postavijo temelji naših osebnosti in neki okvirji pravilnosti. Tu pa je še politika, demokracija torej. Ta beseda, »demokracija« nam daje občutek, da tudi naše razmišljanje nekaj šteje. Daje nam neko misel, da pomagamo pri vodenju našega družbenega sistema. In tako je volk sit in koza cela. Mi ljudje se počutimo pomembno, smo svobodni, na glas izražamo svoja mnenja in vemo, kaj je prav in kaj narobe. Sistem nam to preprosto dovoli, v zameno pa dobi nekaj svetega – kontrolo nad veliko maso ljudi.

Potem pa je tu še ena beseda, pojem, ki ga v naši družbi pogosto omenimo, le malokrat pa ga tudi udejanjimo. Veste, o kateri besedi govorim? O solidarnosti. Toda ne o solidarnosti na svetovni ravni, v smislu denarnih pomoči za države v stiski. Spregovoril bi o solidarnosti med soljudmi v naši družbi. Koliko ljudi ima probleme, koliko jih strada in nima strehe nad glavo? Kdo pomaga njim? Redko kdo. Večina raje pogleda stran, kot da bi ponudila roko, topel obrok ali pa prenočišče takrat, ko je to potrebno. Kasneje pa jim ni težko, v prostovoljne prispevke vreči tistih nekaj evrov in s tem izpolniti našo »kvoto solidarnosti«. Žalostno je, da ne upamo pomagati

tistim v stiski in da raje damo denar komu, da on reši zadevo. Poleg tega pa si še celo pripišemo zasluge ...

V povzetku je »zahodni način življenja« neke vrste simbioza med ljudstvom in družbenim sistemom. Družbenega sistema ni brez našega ljudstva in našega ljudstva ni brez družbenega sistema, tako preprosto je. Prav v tem pa je glavni problem, v tej navidezni popolnosti našega življenja. Vse zglada super, dokler se ne zgodi kaj nepričakovanega, nekaj, česar nismo vajeni. Ker veste, stvar je v tem, da za nas zahodnjake problem ni problem, dokler se nas konkretno ne tiče. Za nas problem ni problem, dokler ne potrka na naša vrata. Nanašam se predvsem na trenutno situacijo z begunci in na teroristične napade v Parizu. Ljudje se ustrašijo, radi bi le mirno življenje. Sistem pa je kar naenkrat pod pritiskom, ki ga ni vajen. Tu se pokaže šibkost našega družbenega sistema. Rešitev? Rešitev za izboljšanje našega »zahodnega načina življenja«? Je v načinu življenja samem. V nas. V ljudeh, ki ga živimo. Rečem lahko samo, da smo ljudje rešitev in vzrok vseh problemov v zahodnem načinu življenja! Za vse vas pa imam le še eno vprašanje, kaj ste vi rešitev ali vzrok?

Hvala!